

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Seba' Awla)

11 ta' Marzu 2020 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Sitt Direttiva 77/388/KEE – Artikoli 2 u 6 – Kamp ta' applikazzjoni – Tranżazzjonijiet taxxabbli – Provvista ta' servizzi mwettqa bi żlas – Kollokament ta' persunal minn kumpannija omm lis-sussidjarja tagħha – Rimbors mis-sussidjarja limitat għall-ispejjeż sostnuti”

Fil-Kawża C-94/19,

li għandha b'ala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Corte suprema di cassazione (il-Qorti Suprema tal-Kassazzjoni, l-Italja), permezz ta' deċiżjoni tas-27 ta' Novembru 2018, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fis-6 ta' Frar 2019, fil-proċedura

San Domenico Vetraria SpA

vs

Agenzia delle Entrate,

fil-preżenza ta':

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Seba' Awla),

komposta minn P. G. Xuereb, President tal-Awla, T. von Danwitz u A. Kumin (Relatur), Imqallfin,

Avukat ġenerali: M. Szpunar,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

– għall-Kummissjoni Ewropea, minn J. Jokubauskaitė u S. Mortoni, b'ala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meħuda wara li nstema' l-Avukat ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 2 u 6 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (l-Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is-"Sitt

Direttiva”), kif ukoll tal-prin?ipju ta’ newtralità tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ tilwima bejn San Domenico Vetraria SpA u l-Agenzia delle Entrate (l-Amministrazzjoni Fiskali, l-Italja) dwar tnaqqis mag?mul minn San Domenico Vetraria, g?as-sena fiskali 2005, tal-VAT im?allsa fuq l-ammonti rimborsati lill-kumpannija omm tag?ha Avir SpA g?all-kollokament ta’ diri?ent.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

“Dawn li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti [g?all-VAT]:

1. il-provvista ta’ o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali;

[...]”

4 L-Artikolu 6 ta’ din id-direttiva jistabbilixxi, fl-ewwel subparagrafu tal-ewwel paragrafu tieg?u:

“Provvista tas-servizzi’ tfisser kull operazzjoni li ma tikkostitwix[xix] provvista ta’ o??etti skond it-tifsira ta’ l-Artikolu 5.”

Id-dritt Taljan

5 Skont l-Artikolu 30 tad-decreto legislativo n. 276 – Attuazione delle deleghe in materia di occupazione e mercato del lavoro, di cui alla legge 14 febbraio 2003, n. 30 (id-Digriet Le?i?lattiv Nru 276 dwar l-Implimentazzjoni tad-Delegazzjonijiet fil-Qasam tal-Impjeg u tas-Suq tax-Xog?ol Stabbiliti bil-Li?i Nru 30, tal-14 ta’ Frar 2003), tal-10 ta’ Settembru 2003 (suppliment ordinarju g?all-GURI Nru 235, tad-9 ta’ Ottubru 2003):

“1. Il-kollokament je?isti meta persuna li timpjega, sabiex tissodisfa interess proprju, tqieg?ed temporanjament ?addiem wie?ed jew iktar g?ad-dispo?izzjoni ta’ persuna o?ra g?at-twettiq ta’ attivit? professjonali partikolari.

2. Fil-ka? ta’ kollokament, il-persuna li timpjega tibqa’ responsabbli mis-sistema pekunjarja u legali tal-?addiem.”

6 L-Artikolu 8(35) tal-legge n. 67 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 1988) (il-Li?i Nru 67 li Tistabbilixxi Dispo?izzjonijiet g?at-Tfassil tal-Ba?it Annwali u Multiannwali tal-Istat (il-Li?i tal-Finanzi 1988)), tal-11 ta’ Marzu 1988 (suppliment ordinarju g?all-GURI Nru 61, tal-14 ta’ Marzu 1988, iktar ’il quddiem il-“Li?i Nru 67/88”), jipprovdi:

“Is-self jew il-kollokamenti ta’ persunal li b?ala korrispettiv tag?hom jit?allas biss ir-rimbors tal-ispejje? tag?hom ma humiex ikkunsidrati rilevanti g?all-finijiet tal-[VAT].”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

7 Matul is-sena 2004, Avir ikkollokat wie?ed mid-diri?enti tag?ha mas-sussidjarja tag?ha, San Domenico Vetraria, sabiex jikkupa l-po?izzjoni ta’ direttur ta’ wie?ed mill-istabbilimenti ta’ din tal-a??ar. F’dan il-kuntest, San Domenico Vetraria r?eviet ming?and il-kumpannija omm tag?ha fatturi li jirrigwardaw ammonti li jikkorrispondu mal-ispejje? sostnuti g?ad-diri?ent ikkollokat. Waqt ir-

rimbors lil Avir tal-ispejje? relatati ma' dan il-kollokament, San Domenico Vetraria applikat il-VAT g?all-finijiet tal-e?er?izzju sussegwenti tad-dritt g?al tnaqqis.

8 L-amministrazzjoni fiskali kkunsidrat li dawn ir-rimborsi ma kinux jaqg?u ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT peress li ma kinux jikkon?ernaw provvista ta' servizzi bejn sussidjarja u l-kumpannija omm tag?ha, b'tali mod li hija wettqet a??ustament g?all-finijiet tal-irkupru tal-VAT imnaqqsa f'dan ir-rigward.

9 Ir-rikors ippre?entat minn San Domenico Vetraria kontra l-a??ustament fiskali ?ie mi??ud mill-qrati tal-ewwel istanza u tal-appell. B'mod partikolari, il-qorti tal-appell ikkunsidrat li l-ammonti m?allsa minn din il-kumpannija kienu jikkorrispondu biss, fl-assenza ta' prova li l-persuna impjegata kkollokata kienet ir?eviet somom mi?juda jew kienet e?er?itat funzjonijiet differenti minn dawk di?à e?er?itati mal-kumpannija ta' ori?ini, g?al rimborsi tal-ispejje?, fis-sens tal-Artikolu 8(35) tal-Li?i Nru 67/88.

10 Adita b'appell ta' kassazzjoni ppre?entat minn San Domenico Vetraria, il-Corte suprema di cassazione (il-Qorti Suprema tal-Kassazzjoni, l-Italja) tqis li l-kwistjoni dwar jekk il-kollokament ta' persunal billi ji?u rimborsati l-ispejje? marbuta mieg?u jistax jittqies b?ala taxxabbli hija ta' importanza de?i?iva g?as-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali.

11 F'dan ir-rigward, din il-qorti tippre?i?a li, konformement mal-Artikolu 8(35) tal-Li?i Nru 67/88, fil-ka? fejn is-somma rimborsata tikkorrispondi mal-ammont tal-ispejje? sostnuti g?all-persunal ikkollokat, it-tran?azzjoni ta' kollokament ma hijiex taxxabbli, peress li ma hijiex rilevanti g?all-finijiet tal-VAT. Madankollu, g?ad hemm dubji rigward l-esklu?joni mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT ta' servizz b?alma huwa l-kollokament ta' persunal billi ji?u rimborsati l-ispejje? tas-servizzi relatati mieg?u.

12 Fil-fatt, skont l-imsemmija qorti, in-natura ekonomika ta' tran?azzjoni ta' kollokament, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tidher li tirri?ulta mill-e?istenza ne?essarja, abba?i tal-Artikolu 30 tad-Digriet Le?i?lattiv imsemmi fil-punt 5 ta' din is-sentenza, ta' interess spe?ifiku tal-persuna li timpjega li tag?mel il-kollokament, ji?ifieri li ti?i ggarantita l-a?jar funzjonalità tal-organizzazzjoni komuni g?all-kumpannija omm u g?as-sussidjarja. Barra minn hekk, l-e?istenza ta' dan l-interess ma hijiex ikkontestata f'dan il-ka?.

13 Barra minn hekk, il-fatt li tali tran?azzjoni ta' kollokament tag?ti lok g?al provvista ta' servizzi mwettqa bi ?las jista' jirri?ulta mill-ammont, mhux negli?ibbli f'dan il-ka?, im?allas mill-kumpannija destinatarja tal-kollokament, ugwali g?all-ammont tal-infiq u tal-ispejje? li g?andhom jit?allu g?all-?addiema.

14 Il-Corte suprema di cassazione (il-Qorti Suprema tal-Kassazzjoni) tqis, barra minn hekk, li r-regola nazzjonali tidher li tag?ti lok g?al inugwaljanza fit-trattament mhux i??ustifikata, li jista' jkollha effett fuq il-prin?ipju ta' newtralità fiskali, bejn il-kollokament ta' persunal u t-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni tal-?addiema, peress li din it-tran?azzjoni tal-a??ar dejjem tag?ti lok g?al servizz taxxabbli.

15 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Corte suprema di cassazione (il-Qorti Suprema tal-Kassazzjoni) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?eja:

“L-Artikoli 2 u 6 [tas-Sitt Direttiva] kif ukoll il-prin?ipju ta' newtralità fiskali g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali li abba?i tag?ha ma jitqiesux rilevanti g?all-finijiet [tal-VAT] self u ssekondar ta' persunal tal-kumpannija omm li fir-rigward tag?hom jit?allas biss ir-rimbors tal-ispejje? relattivi min na?a tas-sussidjarja?”

Fuq id-domanda preliminari

16 Sabiex ting?ata risposta g?ad-domanda mag?mula, g?andu jifakkar li, skont il-punt 1 tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, huma su??etti g?all-VAT il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabli li ta?ixxi b?ala tali.

17 Barra minn hekk, skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 6(1) tas-Sitt Direttiva, hija kkunsidrata b?ala provvista ta' servizzi “kull operazzjoni li ma tikkostitwix[xix] provvista ta' o??etti”.

18 F'dan il-ka?, mill-indikazzjonijiet ipprovduti mill-qorti tar-rinviju jirri?ulta li ma huwiex ikkontestat li Avir g?andha l-kwalità ta' persuna taxxabli u li l-provvista ta' servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ji?ifieri l-kollokament ta' diri?ent tag?ha mas-sussidjarja tag?ha San Domenico Vetraria, se??et fit-territorju tal-pajji? ikkon?ernat.

19 G?alhekk g?ad irid ji?i ddeterminat jekk din il-provvista ta' servizzi saritx “bi ?las”, fis-sens tal-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva.

20 F'dan ir-rigward, hija ?urisprudenza stabbilita li, fil-kuntest tas-sistema tal-VAT, it-tran?azzjonijiet taxxabli jippre?umu l-e?istenza ta' tran?azzjoni bejn il-partijiet fejn ikun stipulat prezz jew korrispettiv G?alhekk, meta l-attività ta' fornitur tikkonsisti esklu?ivament fil-provvista ta' servizzi ming?ajr korrispettiv dirett, ma je?istix ammont taxxabli u g?alhekk dawn is-servizzi ma jkunux su??etti g?all-VAT (sentenza tat-22 ta' ?unju 2016, ?eský rozhlas, C?11/15, EU:C:2016:470, punt 20 u l-?urisprudenza ??itata).

21 Minn dan jirri?ulta li provvista ta' servizzi ssir biss “bi ?las”, fis-sens tal-punt 1 tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, u g?aldaqstant tkun taxxabli biss jekk te?isti bejn il-fornitur u l-benefi?jarju relazzjoni legali li matulha jkun hemm skambju ta' servizzi re?iproki, fejn ir-remunerazzjoni li l-fornitur jir?ievi tikkostitwixxi l-korrispettiv effettiv tas-servizz ipprovdut lill-benefi?jarju. Dan huwa l-ka? jekk te?isti rabta diretta bejn is-servizz mog?ti u l-korrispettiv ir?evut (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-22 ta' ?unju 2016, ?eský rozhlas, C?11/15, EU:C:2016:470, punti 21 u 22 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata; tat-22 ta' Novembru 2018, MEO – Serviços de Comunicações e Multimédia, C?295/17, EU:C:2018:942, punt 39, kif ukoll tat-3 ta' Lulju 2019, UniCredit Leasing, C?242/18, EU:C:2019:558, punt 69).

22 F'dan il-ka?, mill-pro?ess g?ad-dispo?izzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja jidher li jirri?ulta li huwa abba?i ta' relazzjoni legali ta' natura kuntrattwali bejn Avir u San Domenico Vetraria li se?? il-kollokament.

23 Barra minn hekk, jidher li, fil-kuntest ta' din ir-relazzjoni legali, ?ew skambjati servizzi re?iproki, ji?ifieri l-kollokament ta' diri?ent ta' Avir ma' San Domenico Vetraria, minn na?a, u l-?las, minnha lilha, tal-ammonti li ?ew iffatturati lilha, min-na?a l-o?ra.

24 Madankollu, il-Kummissjoni tikkontesta l-e?istenza ta' rabta diretta bejn dawn i?-?ew? servizzi billi ssostni li, fl-assenza ta' stipulazzjoni ta' remunerazzjoni og?la mill-ispejje? sostnuti minn Avir, il-kollokament inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma se??x bil-g?an li ji?i r?evut korrispettiv.

25 Dan l-argument ma jistax ji?i milqug?.

26 Mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li te?isti rabta diretta meta ?ew? servizzi huma interdipendenti (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-3 ta' Marzu 1994, Tolsma, C?16/93, EU:C:1994:80, punti 13 sa 20, u tas-16 ta' Ottubru 1997, Fillibeck, C?258/95, EU:C:1997:491, punti 15 sa 17), ji?ifieri li wie?ed ise?? biss bil-kundizzjoni li l-ie?or ikun ukoll, u re?iprokament (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-23 ta' Novembru 1988, Naturally Yours Cosmetics, 230/87, EU:C:1988:508, punt 14, u tat-2 ta' ?unju 1994, Empire Stores, C?33/93, EU:C:1994:225, punt 16).

27 G?aldaqstant, kieku kellu ji?i stabbilit, fatt li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju, li l-?las, minn San Domenico Vetraria, tal-ammonti li ?ew iffatturati lilha mill-kumpannija omm tag?ha kien kundizzjoni sabiex din tal-a??ar tikkolloka lid-diri?ent, u li s-sussidjarja ?allset dawn l-ammonti biss b?ala korrispettiv tal-kollokament, g?andu ji?i konklu? li te?isti rabta diretta bejn i?-?ew? servizzi.

28 Konsegwentement, it-tran?azzjoni g?andha ti?i kkunsidrata b?ala li twettqet bi ?las u hija, peress li l-kundizzjonijiet l-o?ra li jinsabu fil-punt 1 tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva huma wkoll issodisfatti, su??etta g?all-VAT.

29 F'dan ir-rigward, huwa irrilevanti l-ammont tal-korrispettiv, b'mod partikolari l-fatt li dan huwa ugwali, iktar jew inqas mill-ispejje? sostunti mill-persuna taxxabbli, fir-rigward tag?ha, fil-kuntest tal-provvista tas-servizz tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-20 ta' Jannar 2005, Hotel Scandic Gåsabäck, C?412/03, EU:C:2005:47, punt 22, kif ukoll tat-2 ta' ?unju 2016, Lajvér, C?263/15, EU:C:2016:392, punt 45 u l-?urisprudenza ??itata). Fil-fatt, tali ?irkustanza ma hijiex ta' natura li taffettwa r-rabta diretta bejn il-provvista ta' servizzi mwettqa u l-korrispettiv ir?evut (sentenza tat-2 ta' ?unju 2016, Lajvér, C?263/15, EU:C:2016:392, punt 46 u l-?urisprudenza ??itata).

30 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti kollha, hemm lok li d-domanda tigi risposta li l-punt 1 tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprovdi li ma humiex ikkunsidrati b?ala rilevanti g?all-finijiet tal-VAT is-self jew il-kollokamenti ta' persunal ta' kumpannija omm mas-sussidjarja tag?ha, mag?mula biss billi ji?u rrimborsati l-ispejje? relatati mag?hom, sa fejn l-ammonti m?allsa mis-sussidjarja lill-kumpannija omm tag?ha, minn na?a, u dan is-self jew dawn il-kollokamenti, min-na?a l-o?ra, huma interdipendenti.

Fuq l-ispejje?

31 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Is-Seba' Awla) taqta' u tidde?iedi:

Il-punt 1 tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprovdi li ma humiex ikkunsidrati b?ala rilevanti g?all-finijiet tat-taxxa fuq il-valur mi?jud is-self jew il-kollokamenti ta' persunal ta' kumpannija omm mas-sussidjarja tag?ha, mag?mula biss billi ji?u rrimborsati l-ispejje? relatati mag?hom, sa fejn l-ammonti m?allsa mis-sussidjarja lill-kumpannija omm tag?ha, minn na?a, u dan is-self jew dawn il-kollokamenti, min-na?a l-o?ra, huma interdipendenti.

* Lingwa tal-kaw? a: it-Taljan.